

■ Huawei intenționează să lanseze două noi procesoare pentru AI în 2027

PAGINA 3

■ Reprezentanții NOD: "Analizăm constant opțiuni pentru îmbunătățirea oportunităților de finanțare"

PAGINA 4

■ Partners Financial Services a devenit acționarul majoritar al Transilvania Broker de Asigurare

PAGINA 4

■ EVERGENT Investments - rezultat net record, discount consistent față de activul net

PAGINA 9

■ Vaccinarea copiilor în UE, în regres

PAGINA 10

■ Ministerul Sănătății vorbește de un deficit de 98 milioane lei în sistemul sanitar

PAGINA 10

■ Experți în securitate din SUA și China propun sisteme de siguranță împotriva AI pentru armele nucleare

PAGINA 11

GRAM AUR = 635,2678 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,5504 RON

EURO = 5,2601 RON

DOLAR = 4,5844 RON

Turcia a reținut 38 de persoane acuzate de manipularea pieței de capital

Autoritatea de reglementare a pieței de capital din Turcia a depus plângeri penale împotriva a 38 de persoane, acuzate de presupuse operațiuni de manipulare a acțiunilor a trei companii listate la Bursa din Istanbul. Persoanele vizate au primit, totodată, interdicția de a tranzacționa pe Bursa Istanbul timp de doi ani, potrivit unui buletin publicat miercuri de Capital Markets Board.

Sesizările către procuror au fost formulate în baza legislației privind manipularea pieței și vizează tranzacții cu acțiunile Katilimevim, Gundogdu Gida și Destek Finans Fakloring.

Autonomia de reglementare a impus o interdicție similară, pentru o perioadă de doi ani, și companiei de administrare a fondurilor Pusula Portfolyo, parte a aceluiași grupu cu Ka-

tilimevim. Mai mulți directori ai societății se numără printre persoanele reclamate procurorilor.

Reprezentanții Pusula Portfolyo nu au putut fi contactați pentru comentarii în afara programului obișnuit de lucru. Grupul turc Tera anunțase anterior că a ajuns la un acord pentru achiziționarea Pusula Finans, companie care include și divizia de administrare a fondurilor. Finalizarea tranzacției este condiționată de obținerea aprobărilor necesare.

Pusula Portfolyo a anunțat, de asemenea, că în această săptămână a intrat în incapacitate de plată pentru unele fonduri, pe fondul retragerilor masive ale investitorilor survenite după modificarea reglementărilor din sector.

SABIN S. BRANDIBURU
(continuare în pagina 11)

Siegfried Mureșan, noul premier desemnat de președintele Nicușor Dan

După două de săptămâni de premier nereușit - Eugen Tomac și-a depus mandatul, propunerea de guvern a lui Adrian Văștea a fost refuzată de Parlament -, Siegfried Mureșan este premierul desemnat de președintele Nicușor Dan, cu sarcina de constituire a viitorului Cabinet, de întocmire a programului de guvernare și de obținere a unei majorități parlamentare de 233 deputați și senatori pentru învestire.

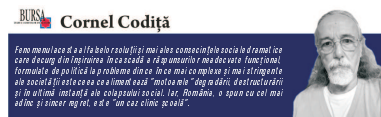
Președintele Nicușor Dan a declarat, ieri, după finalizarea consultărilor: „Am văzut la partidă multă preocupare electorală și mult mai puțină preocupare pentru interesul național. Nu e în regulă, pentru că meseria noastră și faptul că trăim din banii oa-

memilor înseamnă că trebuie să ajungem la un compromis. România are nevoie de guvern, de rectificarea bugetară de care depinde viața curentă a oamenilor. Nu avem o majoritate conturată în ciuda ororilor de discuții. Atunci am ales să desemnez pentru poziția de prim-ministru persoana care are astăzi cele mai multe voturi exprimate din partide la consultări. Această persoană este Siegfried Mureșan, care are o experiență în Parlamentul European, care a negociat de-a lungul timpului lucruri importante și are experiență necesară. Am vorbit cu el și mi-a solicitat un timp de gândire pe care i-l respect.

GEORGE MARINESCU
(continuare în pagina 3)

IPOTEZE DE WEEKEND

Eroarea lui Tainter

Joseph Anthony Tainter, desigur, despre el este vorba. Una dintre vocele marcate ale teoriei sociale, mai apropiată de timpurile de azi, decât de cele în care a scris una dintre cele mai importante contribuții la înțelegerea dinamicii civilizaționale: Colapsul Societăților Complexe, 1988.

O "peșă" care completează galea de laolaltă a celor care, cu puterea minții, au încercat să descrie, mult înainte de materializarea istorică, declinul și, în cele din urmă, sfârșitul a ceea ce numim, încă, civilizația occidentală: Oscar Spengler, "Declinul Vestului", Friedrich Nietzsche, "Amurgul zeilor" sau mai aproape de noi F. Fukuyama, "Sfârșitul istoriei și ultimul om", ca să dăm doar câteva exemple. Spre deosebire de toate contribuțiile anterioare care de scriu, analizează sau prezic zonează un proces

de decădere, de erodare a fundamentelor și ulterior de inevitabilă prăbușire societală, Tainter propune o perspectivă radical diferită. Civilizațiile își găsesc sfârșitul datorită unui proces de creștere a complexității. Pentru a rezolva problemele din ce în ce mai multe și mai dificile, rezultate în procesul dezvoltării, societățile adaugă neîntrerupt bucle și circuite noi de complexitate structurală. Instituții, reguli, oameni, resurse materiale și de timp. Fiecare dintre soluții, însă, vine cu un cost.

Această cursă între problemele și soluțiile care adaugă complexitate, respectiv creșterea costurilor întreținerii și utilizării "agregatelor complexe" atinge inevitabil un punct în care valoarea marginală a soluțiilor este net mai mică decât mărimea costurilor de creare, întreținere și utilizare a mașinării.

(continuare în pagina 3)

Fed a majorat dobânda la 3,75%-4%: cum ajunge decizia în Golf, India, China și România

Băncile centrale din cinci state ale Golfului au ridicat dobânzile în aceeași zi cu Rezerva Federală a Statelor Unite (Fed), rupând îndărătă a trecut de pragul de 96 pe dolar, iar China își păstrează o politică monetară proprie. Aceeași decizie a Fed arată că de mulți poate stabili fiecare stat dobânda, cursul și mișcarea capitalului, și unde dobânda americană înce-

FLORIAN GOLDSTEIN (MAKE)

tează să mai decidă cum se alocă banii.

Decizia Fed

Comitetul Federal pentru Piața De schimb (FOMC), organismul Fed care stabilește dobânda, a ridicat miercuri, 16 septembrie, cu 12 voturi la 0, intervalul țintă al dobânzii de referință cu 25 de puncte de bază, la 3,75%-4%, potrivit comunicatului emis de instituția americană. Este prima majorare a dobânzii Fed din iulie 2023, potrivit Yahoo Finance. Președintele Fed, Kevin Warsh, a spus în declarația de la conferința de presă că inflația este pe seșu și de mai bine de cinci ani și că prioritatea instituției pe care o conduce este, de acum, stabilitatea prețurilor. Inflația a crescut de la începutul anului pe fondul războaiului cu Iranul, potrivit CNN.

Detaliile deciziei, reacțiile politice de la Washington și consecințele pentru economia americană sunt prezentate în articolul BURSA care însoțește această analiză. Analiza de față arată cum ajunge majorarea dobânzii Fed în afara Statelor Unite. Faptele provin din surse externe, citate la fiecare frază. Explicația mecanismului vine din două lucrări publicate de BURSA: Teoria dobânzii (Florian Goldstein, Editura BURSA, 2026) și do sarul „Analiza blocurilor economice”. Acolo unde analiza adăugă o interpretare proprie, textul o spune.

Ce s-a transmis în primele două zile

Majorarea era în mare parte anticipată: în orele dimineții amănunțite, în urma așteptărilor de probabilitate de circa 90%, potrivit Yahoo Finance. O parte din mișcările piețelor de-

serse mai jos reflectă, de aceea, și așteptarea deciziei, nu numai decizia însăși.

Consiliul guvernatorilor Fed a ridicat dobânda plătită băncilor pentru rezervele păstrate la Fed la 3,90% începând cu 17 septembrie, potrivit notei de aplicare publicate de Fed. Banca centrală a Emiratelor Arabe

Unite a ridicat în aceeași zi dobânda de bază la 3,90%. Banca centrală a Arabiei Saudite a ridicat dobânda repo la 4,50%, iar băncile centrale din Oman, Qatar și Bahrain au făcut majorări de câte 25 de puncte de bază, potrivit Arab News. Kuwaitul a păstrat dobânda de scont la 3,5%, fiindcă dinarul kuveitian este legat

de un coș de monede, nu numai de dolar.

Indicele dolarului a crescut miercuri cu 0,7% și era joi la 100,33 puncte, cel mai ridicat nivel din ultimele șapte săptămâni față de principalele monede, între care yenul și euro, potrivit Reuters. Rupia indiană a trecut joi de pragul de 96 pe dolar, pentru prima dată din iulie, după majorarea dobânzii Fed și pe fondul prețului ridicat al petrolului, potrivit Free Press Journal. Joi, în Asia, indicele MSCI al acțiunilor din Asia-Pacific fără Japonia a crescut cu 0,4%, Nikkei a urcat cu 0,5%, acțiunile marilor companii chineze au scăzut cu 0,4%, iar Hang Seng a scăzut cu 0,9%, potrivit Reuters.

Alte bănci centrale mari se îndreaptă în aceeași direcție. Joi dimineața, Reuters nota că Banca Angliei era așteptată să mențină dobânda, iar Banca Japoniei să o majoreze vineri, la cel mai ridicat nivel din ultimii 31 de ani, potrivit Reuters, citat de Yahoo Finance.

(continuare în pagina 8)

Fed crește dobânda pentru prima dată din 2023; Trump susține că dobânda ar fi trebuit să fie de aproape patru ori mai mică

Decizia Fed și cauzele ei

Rezerva Federală a Statelor Unite (Fed) a majorat dobânda de referință cu 25 de puncte de bază, la intervalul 3,75%-4%, iar majoritatea oficialilor Fed văd încă o majorare până la sfârșitul anului. Decizia Fed scumpește creditul în Statele Unite, a scăzut bursile americane și a adus o reacție dură a Casei Albe.

Comitetul Federal pentru Piața De schimb (FOMC), organismul Fed care stabilește dobânda, a aprobat cu 12 voturi la 0 ridicarea intervalului ță țintă al dobânzii de referință cu un sfert de punct procentual, la 3,75%-4%, potrivit comunicatului publicat miercuri, 16 septembrie, la ora 14:00 la Washington (21:00, ora României). Este prima majorare a dobânzii Fed din iulie 2023, potrivit Yahoo Finance. Fed menține-se dobânda la 3,50%-3,75% din decembrie 2023, după ce majoritatea oficialilor considerase că soldarea inflației era întârziată de factori temporari, potrivit Bloomberg, citat de Yahoo Finance. (F.G.)

(continuare în pagina 8)